

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการควบคุมดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหารในลักษณะชั่วคราว
ซึ่งจัดตั้งในงานแสดงสินค้าหรือมหกรรมการจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ

เทศบาล ป. มีหนังสือ ถึงอธิบดีกรมอนามัย เพื่อขอหารือกิจการที่เกี่ยวกับการขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีมีการจัดบูธจำหน่ายอาหารประเภทอุ่นร้อน ประชุมแล้ว และเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ ในงานแสดงสินค้าหรือมหกรรมการจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น งานแสดงสินค้า อาหารและเครื่องดื่มที่ยิ่งใหญ่และครบวงจรที่สุดแห่งเอเชียแปซิฟิก งาน OTOP งาน The foodism show งานมอเตอร์โชว์ งานบ้านและสวน งานมหกรรมสมุนไพร งานแสดงสินค้าเฟอร์นิเจอร์ ณ บริเวณพื้นที่จัดงานเอกชน ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น โดยมีลักษณะเป็นการจัดงานชั่วคราว ระยะเวลาประมาณ ๒ - ๗ วัน ซึ่งการประกอบกิจการดังกล่าวเข้าข่ายการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับเทศบัญญัติเทศบาลเมืองปากเกร็ด เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๔๐

ประเด็นข้อหารือ : แนวทางการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการในลักษณะดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่ขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัย ได้พิจารณาข้อหารือและวิเคราะห์ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับเทียบเคียงบันทึกตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๕/๒๕๖๔ และบันทึกตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๘/๒๕๖๒ แล้ว มีความเห็นดังนี้

ความเห็นข้อหารือ : การพิจารณาออกใบอนุญาตหรือออกหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารนั้น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาจากข้อเท็จจริงแล้วนำมาวิเคราะห์ประกอบกับข้อกฎหมายเป็นสำคัญ จากข้อมูลข้อเท็จจริงตามที่หารือมานี้ พบว่ามีการจัดบูธจำหน่ายอาหารประเภทอุ่นร้อน ประชุมแล้ว และเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ ในงานแสดงสินค้าหรือมหกรรมการจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ ซึ่งเป็นสถานที่ของเอกชน โดยมีลักษณะเป็นการจัดงานชั่วคราว ระยะเวลาประมาณ ๒ - ๗ วัน หากราชการส่วนท้องถิ่นตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงของลักษณะการประกอบกิจการแล้วพบว่าเข้าข่ายตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้กำหนดคำนิยาม “**สถานที่จำหน่ายอาหาร**” หมายความว่า “อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม” และ “**สถานที่สะสมอาหาร**” หมายความว่า “อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสดหรือของแห้งหรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำประกอบ หรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง” ราชการส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งให้ผู้ใดที่จะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร มายื่นขอรับใบอนุญาตหรือต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/ ลงวันที่ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงเทศบาล ป.

ก่อนการจัดตั้ง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๓๘^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจพิจารณาดำเนินการได้ ๒ รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ ๑ คือให้ผู้ค้าแต่ละรายมายื่นขอหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารแล้วแต่กรณี หรือรูปแบบที่ ๒ คือ ให้ผู้ดำเนินการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารมายื่นขอหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารเพียงใบเดียว แต่ต้องควบคุมดูแลให้ผู้ค้าแต่ละรายปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ หากราชการส่วนท้องถิ่นตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็พิจารณาออกใบอนุญาตหรือออกหนังสือรับรองการแจ้งต่อไปได้ นอกจากนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะราย ตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่^๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรืออาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้ ตามมาตรา ๓๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมอนามัย
กองกฎหมาย
กันยายน ๒๕๖๘

หมายเหตุ : - ความเห็นในประเด็นข้อหารื้อดั่งกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นที่ยึดตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงเป็นหลักฐาน เพื่อดำเนินการคดีต่อศาลได้

- ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารื้อในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๒ **มาตรา ๓๘** ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง

^๓ **มาตรา ๔๘ วรรคสี่** ในใบรับแจ้งหรือหนังสือรับรองการแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

^๔ **มาตรา ๓๙** การออกคำสั่งทางปกครองเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดข้อจำกัดดุลพินิจเป็นอย่างอื่น

การกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกำหนดเงื่อนไขในกรณีดังต่อไปนี้ ตามความเหมาะสมแก่กรณีด้วย

(๑) การกำหนดให้สิทธิหรือภาระหน้าที่เริ่มมีผลหรือสิ้นสุด ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

(๒) การกำหนดให้การเริ่มมีผลหรือสิ้นสุดของสิทธิหรือภาระหน้าที่ต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอน

(๓) ข้อสงวนสิทธิที่จะยกเลิกคำสั่งทางปกครอง

(๔) การกำหนดให้ผู้ได้รับประโยชน์ต้องกระทำหรืองดเว้นกระทำหรือต้องมีภาระหน้าที่หรือยอมรับภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบบางประการ หรือการกำหนดข้อความในการจัดให้มี เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มข้อกำหนดดังกล่าว